Stedelijk Museum

Paulus Potterstraat 13 1071 CX Amsterdam

Postbus 75082 1070 AB Amsterdam Telefoon 020-5732.911 Telefax 020-675 27 16 Telex 12830 Stemu Telegramadres Stemusea

PERSBERICHT

COUPLET II

van 30 april tot eind juni 1994

Joan Jonas

Zes installaties van performances 1968 - 1994

Peter Hujar

Foto's 1963 - 1987

Domenico Bianchi Brice Marden Schilderijen 1987 - 1994 Schilderijen 1985 - 1993

Carl Andre

'Words 1958 - 1972'

Willi Baumeister (schilderijen), Günter Brus (recente tekeningen en 'Bild Dichtungen'), James Lee Byars (beelden), Anton Corbijn (foto's), Jean Dubuffet (schilderijen), Dominique Gonzalez-Foerster (installatie), Seamus Heaney (poëzie), Jos Kruit (beelden), Erik van Lieshout (schilderijen), Alberto Magnelli (schilderijen), Mario Merz (beelden), Royden Rabinowitch (beelden), Charlotte Schleiffert (schilderijen), Kurt Schwitters (schilderijen), Pierre Soulages (schilderijen), Antoni Tàpies (schilderijen), Niele Toroni ('interventies'), industriële vormgeving uit de collectie, recente Japanse affiches

Dit jaar presenteert het Stedelijk Museum een reeks van zogenaamde 'Coupletten': combinaties van tijdelijke tentoonstellingen en presentaties van de vaste collectie, die het gehele museum omvatten. Gezocht wordt naar dynamische interacties tussen de verschillende 'Couplet'-onderdelen. Kunstenaars van de na-oorlogse generaties worden met elkaar in gesprek gebracht, werken van hedendaagse kunstenaars worden geconfronteerd met klassieke modernen, onderdelen van de vaste collectie krijgen een context door middel van bruiklenen uit binnen- en buitenlandse musea.

De bezoeker van de 'Couplet'-tentoonstellingen wordt uitgenodigd zijn weg te kiezen langs een zalenparcours dat niet altijd langs de voorgeschreven kunsthistorische trajecten is uitgezet. De bezoeker kan zijn eigen verbanden leggen en verwantschappen en contrasten ervaren. Zo zouden 'het gebaar', 'het lichamelijke' en 'beweeglijkheid in expressie' - zoals dit tot uitdrukking komt in het werk van Joan Jonas, Brice Marden, Peter Hujar en Günter Brus - gezien kunnen worden als onderliggende thema's van Couplet II.

Ook is een reeks zalen ingericht met het werk van Europese schilders uit de jaren vijftig, onder wie Willi Baumeister, Jean Dubuffet, Alberto Magnelli, Pierre Soulages en Antoni Tapiès - een 'herijking' van deze kunstenaars, die werkzaam waren in een tijd dat het zwaartepunt in de kunst van Europa naar Amerika verschoof.

Rudi Fuchs: "Dwalend door de zalen komen we steeds andere kunstwerken tegen - anders van karakter, atmosfeer en intentie. Het gaat om ontmoetingen en de herinnering aan eerdere ontmoetingen. De keuze van de werken is niet het resultaat van theoretische opvattingen; eerder het gevolg van bepaalde details (...). "Mij interesseert het naast elkaar plaatsen van de kunstwerken - zodanig dat het de mensen er hopelijk toe brengt te zien dat het ene bijvoorbeeld statisch is (James Lee Byars) en het andere beweeglijk (Joan Jonas) en dat dat wat betekent. (...) Ik denk dat het museum manieren van kijken moet suggereren."

Opening voor het publiek: vrijdagavond 29 april van 17.00 tot 20.00 uur.

Persvoorbezichtiging: vrijdag 29 april, 11.00 uur

Voor meer informatie en fotomateriaal: afdeling Communicatie, telefoon 020 - 5732 911

JOAN JONAS Zes installaties van performances 1968 - 1994

In nauwe samenwerking met Joan Jonas (New York, 1936) zijn in zes zalen verschillende installaties gerealiseerd die ieder een of meerdere performances tot onderwerp hebben. Met behulp van de oorspronkelijke rekwisieten, films en videotapes, die onderdeel van de performances vormden enerzijds, en met documentaire foto's, dia's en reconstructies anderzijds, is gepoogd sfeer en karakter van Jonas' performances op te roepen in hun fragmentering, decentralisering, asynchronische aanpak en poëtisch kwaliteit. Jonas begon haar performances in 1968 in kleine kring. Samen met Bruce Nauman en Vito Acconci behoort zij tot de performance-kunstenaars die eind jaren zestig hun lichaam tot onderwerp en instrument van hun kunst maakten. Sinds een overzicht van Jonas' performances in het universiteitsmuseum in Berkeley in 1982, heeft zij slechts twee nieuwe werken gerealiseerd. Voor jonge performance-kunstenaars heeft zij daardoor een bijna mythisch aura gekregen; het aura van 'La Grande Dame'.

In het kader van de tentoonstelling van Joan Jonas produceren Toneelgroep Amsterdam en het Stedelijk Museum de performance 'Sweeney Astray. Revolted by the Thoughts of well known Places' ('Sweeney's Waanzin'. Hij walgde bij de gedachte aan bekende plaatsen') die op 31 mei in première gaat in de Westergasfabriek te Amsterdam. De performance is gebaseerd op een middeleeuws, Iers gedicht waarin een koning is gedoemd te leven als een vogel. Jonas regisseert het werk en Janine Huizenga speelt haar rol. Andere spelers zijn Gerardjan Rijnders, Pierre Bokma en Elisabeth Andersen. Camera: Titus Muizelaar. Dans: Karin Post. Muziek: Harrie de Wit. Regie, decors en kostuums: Joan Jonas.

PETER HUJAR Foto's 1963 - 1987

Een overzicht van het werk van de Amerikaanse fotograaf Peter Hujar (1934-1987): portretten, naakten, dierenfoto's, landschappen en enkele stillevens.

Hujar beschouwde zichzelf in wezen als een klassiek fotograaf, niet als de representant van een 'genre'. De tentoonstelling in het Stedelijk Museum volgt deze lijn, daartoe aangezet door de verbluffende rijkdom van zijn archief. Wat Hujar's foto's, ongeacht de specifieke thematiek uitzonderlijk maakt is zijn vermogen binnen een simpel transparant en conventioneel raamwerk zeer wezenlijke ervaringen van existentiële ambiguïteit gestalte te geven.

Net als Avedon, die in de jaren zeventig een tijd zijn mentor was, werkte Peter Hujar lange tijd als modefotograaf. Met Diane Arbus deelde hij een zekere voorkeur voor het navrante en evenals Mapplethorpe wierp hij zich een tijdlang op als voorvechter van homoseksuele emancipatie. Hujar's specifieke kwaliteiten liggen uiteindelijk echter op een ander niveau. Onder dat zo klassiek ogende oppervlak van zijn portretten en naakten, van zijn dierenfoto's en (stads)landschappen blijkt een raadselachtige spanning verborgen te zitten, een ervaring van fundamentele ambiguïteit. Misschien zou je kunnen zeggen dat die schijnbaar zo eenvoudige composities werken als een sluier die door de intensiteit van het gefotografeerde moment opzij wordt geschoven.

CARL ANDRE 'Words 1958 - 1972'

De Amerikaanse kunstenaar Carl Andre (Quincy, Mass. 1935) die wij vooral als beeldhouwer kennen, beschouwde zichzelf ooit op de eerste plaats als dichter. Over die twee aspecten van zijn bezigheden merkte Andre ooit op: "Parallel aan mijn belangstelling voor elementen en bestanddelen in de sculptuur, loopt mijn belangstelling voor woorden als bestanddelen van taal. Ik gebruik woorden in 'units'; dat is iets anders dan 'zinnen', grammatische zinnen, maar vanzelfsprekend vormen woorden als ze niet onzinnig zijn wanneer ze bij elkaar staan altijd een verband. Ik heb geprobeerd poëzie te schrijven waarin niet de <u>zin</u> de dominante vorm is maar het <u>woord</u>."

Het Stedelijk Museum bezit vier grote beelden van Andre. Bij deze verticale werken - ze liggen in tegenstelling tot de meer gangbare horizontale vorm van sculptuur plat op de grond - is te zien dat Andre zich bezighoudt met vorm- en structuurproblemen, met de 'sculptuur als de plaats'. Hij wil de plek 'grijpen en vasthouden'. Zijn interesse gaat uit naar 'massa', niet naar 'volume'. De manier waarop Andre in deze tentoonstelling zijn poëzie, ongeveer 600 bladen die tussen 1958 en 1972 met de hand of op een gewone typemachine geschreven zijn, plat, in vitrines arrangeert, lijkt bij deze opvatting over plaats en massa aan te sluiten. De vorm van de gedichten zelf volgt niet de gewone typografische regel, maar de woorden worden - net als de beelden - op andere manieren geordend: in blokken, in rasters, als clusters, in driehoeken, vierkanten of andere structuren.

In het Mei|Juni-nummer van het **Stedelijk Museum Bulletin** wordt uitgebreid aandacht besteed aan de verschillende onderdelen van 'Couplet II'. In dit nummer zijn artikelen opgenomen van de conservatoren van het Stedelijk Museum, alsmede een interview met directeur Rudi Fuchs.

Voor meer informatie en fotomateriaal: afdeling Communicatie, telefoon 020 - 5732.911, fax 020 - 5732.789

21 april 1994